

Basisgedragscode omgangsvormen voor LokaalVeenendaal

Inleiding

Deze basisgedragscode voor lokale partijen heeft als doel om bij te dragen aan een veilige omgeving voor iedereen die in de partij LokaalVeenendaal actief is of bij de partij betrokken is.

De code geldt voor iedereen in de partij: voor bestuurders en volksvertegenwoordigers, voor leden en vrijwilligers.

De code beschrijft de gewenste omgangsvormen in de partij en wat de partij verstaat onder ongewenste omgangsvormen/ongewenst gedrag.

Gewenst gedrag

Alle leden, betrokkenen en sympathisanten van de partij voelen zich bij ons veilig en respectvol behandeld.

Onze partij biedt geen plaats voor (seksuele) intimidatie, agressie, discriminatie, geweld, uitsluiting, schending van integriteit of andere ongewenste omgangsvormen.

Mocht dat wel plaatsvinden, dan tolereren wij dat niet en zullen wij daarop actie ondernemen. Elke melding van ongewenst gedrag nemen wij serieus en in behandeling.

Ongewenst gedrag

Onder ongewenste omgangsvormen verstaan wij elk gedrag, woord of gebaar dat anderen als hinderlijk, ongepast, intimiderend, schadelijk of bedreigend ervaren. Het gaat daarbij om bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld ongewenst gedrag: niet hoe de 'dader' het gedrag heeft bedoeld bepaalt of gedrag ongewenst is, maar hoe de 'ontvanger' het heeft ervaren. Ongewenst gedrag kan op veel manieren en in veel gedaantes en gradaties voorkomen. We onderscheiden bijvoorbeeld:

- Seksuele intimidatie: elke vorm van seksuele toenadering, verzoeken om seksuele gunsten of ander seksueel getint verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag in de werkomgeving, die als ongewenst worden ervaren.
- Pesten: herhaald ongewenst negatief gedrag, waartegen iemand niet in staat is zich te verdedigen. Dit kan (een combinatie van) verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag zijn.
- Discriminatie: bij discriminatie is er sprake van een ongelijke behandeling van personen: het achterstellen of uitsluiten van mensen op basis van persoonlijke kenmerken, zoals geslacht, huidskleur of religie.
- Agressie en geweld: van agressie en geweld is sprake als iemand psychisch of fysiek wordt lastiggevallen, bedreigd of aangevallen.
- Integriteitsschendingen: hieronder verstaan we gedrag als machtsmisbruik, corruptie, nalatigheid, fraude, diefstal, verduistering, verspilling, wanprestatie, vriendjespolitiek, onverenigbare functies, misbruik en manipulatie van informatie.

Wat is ongewenst gedrag

Ongewenste omgangsvormen komen overal voor, ook bij politieke partijen. Als partij(bestuur) en (raads)fractie wil je voor alle leden, sympathisanten en andere betrokkenen een veilige omgeving zijn, waar geen plaats is voor ongewenst gedrag in welke vorm dan ook. Maar wat verstaan we precies onder ongewenst gedrag?

We onderscheiden seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en discriminatie, intimidatie en integriteitsschendingen. Er is enige overlap tussen de verschillende vormen van ongewenst gedrag. Het complexe is dat ongewenst gedrag bewust kan plaatsvinden, maar soms ook onbedoeld of onbewust. Het gaat namelijk niet om de intentie van de 'dader', maar om hoe de ontvanger het ervaart. Wat de één onschuldig vindt, kan de ander als vervelend, vijandig, vernederend of intimiderend ervaren. Iedereen bepaalt voor zichzelf welk gedrag hij of zij als hinderlijk ervaart.

Serius nemen

Het is belangrijk om de ontvanger van ongewenst gedrag serieus te nemen en actie te ondernemen wanneer je als partij(bestuur of -lid) of fractie(lid) signalen krijgt over ongewenst gedrag.

Ongewenste omgangsvormen kunnen zowel plaatsvinden in direct contact, als schriftelijk of online, bijvoorbeeld via (reacties op) social media (Facebook, Twitter, Instagram).

Hieronder vind je een vrij uitgebreide beschrijving van ongewenste omgangsvormen. Sommige spreken voor zich, maar voor bewustwording en het bespreekbaar maken, is het goed alles te benoemen. We onderscheiden:

1. Seksuele intimidatie

Onder seksuele intimidatie verstaan we elke vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele bijbetekenis of gevoelswaarde, dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast. Daarbij wordt meestal een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie gecreëerd.

Er is sprake/kan sprake zijn van seksuele intimidatie wanneer iemand te maken krijgt met

- Dubbelzinnige opmerkingen en grapjes die te maken hebben met seksualiteit en intimiteit;
- Opmerkingen over uiterlijk en kleding;
- Opmerkingen over tv en films waarin seks voorkomt;
- Opvallend veel contact zoeken via mobiele telefoon, sms, chat of andere sociale media;
- Staren/gluren;
- De weg versperren of een ongewenst kleine fysieke afstand innemen (te dichtbij iemand komen);
- Om seksuele gunsten vragen;
- Oneigenlijke druk uitoefenen op basis van positie, persoonskenmerken of macht om seksueel ongewenst gedrag te tolereren of hierin mee te gaan;
- Onnodig lijfelijk contact: over de schouder leunen, hand op de rug leggen bij het voor laten gaan, klap op het achterwerk geven of stevig kussen als er een (verkiezing)feestje wordt gevierd;
- Aanranding/verkrachting.
-

2. Agressie en geweld

Bij agressie en geweld gaat het om omstandigheden of incidenten waarbij een persoon psychisch of fysiek wordt lastiggevallen, bedreigd of aangevallen in een context die rechtstreeks verband houdt met het handelen en/of nalaten van een persoon of personen die optreden voor en onder verantwoordelijkheid van de partij.

3. Pesten en discriminatie

Alle vormen van intimiderend gedrag met een structureel karakter, van een of meer mensen (partijleden) gericht tegen een of meer andere mensen (partijleden) die zich niet kunnen verdedigen tegen dit gedrag.

Het pesten kan onder andere te maken hebben met iemands uiterlijk, geloof, seksuele voorkeur of leeftijd. Het pesten kan direct gericht zijn tegen de persoon, zoals steeds kleinerende en vernederende opmerkingen maken, voortdurend kritiek geven, fysiek aanvallen of bedreigen met geweld. Het kan ook meer achter iemands rug om plaatsvinden, zoals iemand isoleren, buitensluiten en negeren of roddelen, het verspreiden van kwaadaardige geruchten, leugens en valse beschuldigingen .

Er is sprake van pestgedrag wanneer iemand herhaaldelijk wordt bespot, kritiek krijgt, wordt uitgescholden, fysiek wordt aangevallen, wordt bedreigd, wordt buitengesloten en genegeerd, het werk moeilijk wordt gemaakt, te maken heeft met 'practical jokes', of wordt genoemd in roddels.

4. Intimidatie

Bij intimidatie hebben we het over gedrag dat tot doel of gevolg heeft de waardigheid van iemand aan te tasten door een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie te creëren.

Dat gebeurt door het maken van onderscheid tussen mensen op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, etniciteit, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, burgerlijke staat, leeftijd, handicap of chronische ziekte.

5. Integriteitsschendingen

Hier verstaan we onder belangenverstrengeling; diefstal, verduistering; fraude, corruptie; manipulatie van of misbruik van (de toegang tot) informatie; misbruik van bevoegdheden; onverenigbare functies/bindingen/activiteiten; verspilling en misbruik van partijeigdommen.

Fysieke en psychische pijn

Ongewenst gedrag in welke vorm dan ook maakt vaak een diepe indruk op mensen. Iedereen heeft hiervan de laatste tijd, via de media, wel voorbeelden gezien.

Naast pijn door fysiek geweld kan ongewenst gedrag ook leiden tot psychische pijn. Denk aan gevoelens van angst, wantrouwen en schaamte. Het kan daarmee ook fysieke klachten veroorzaken zoals slaapstoornissen, concentratieproblemen, hoofdpijn, maagpijn, psychosomatische klachten en mogelijk zelfs een burn-out.

Ongewenst gedrag beschadigt in de eerste plaats de mensen die het betreft. Maar het beschadigt ook de partij en/of de fractie.

Klachtenregeling

Een ieder die een klacht heeft op binnen de partij LokaalVeenendaal, zoals omschreven in de basisgedragscode van het Kennispunt Lokale Politieke Partijen kan zich wenden tot het bestuur. Als iemand ongewenst gedrag binnen de partij aankaart, noemen we dat in eerste instantie een melding. Vaak wordt eerst getracht deze melding informeel te bespreken en op te lossen. Als dit niet lukt, of als de melding van een ernstig overschrijdende aard is, kan degene die de melding heeft gedaan, een officiële klacht indienen. Het bestuur zal de klacht door verwijzen naar de vertrouwenspersoon van Kennispunt Lokale partijen. Indien gewenst kan degene die een klacht heeft zich ook rechtstreeks wenden tot de vertrouwenspersoon bij Kennispunt Lokale partijen.